

Datum: 16 mei 2023

Vereniging van de Vlaamse Provincies-advies inzake het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor Vlaamse Parken.

Op vrijdag 28 april 2023 ontving de VVP een adviesvraag van Minister Zuhail Demir betreffende het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor Vlaamse Parken. Gelet op het korte tijdsbestek geeft de VVP enkele opmerkingen op hoofdlijnen weer.

Algemene opmerkingen

➤ **Kandidaten Vlaamse Parken**

De VVP stelt zich de vraag hoe strikt er bij de beoordeling van het masterplan en operationeel (actie)plan & oprichting planbureau met rechtspersoonlijkheid die de kandidaten Vlaams Park aan het klaarmaken zijn tegen 31 mei, rekening kan en zal gehouden worden met o.m. de erkenningsvoorwaarden in dit besluit dat 'na datum' is opgemaakt en goedgekeurd. In art. 3 §1 van het besluit staat immers dat deze voorwaarden aanvullend zijn op de voorwaarden in het decreet.

In de overgangsmaatregelen van het voorontwerp van besluit is voorzien dat 10 dagen na de inwerkingtreding nog aanpassingen gevraagd kunnen worden aan de kandidaten Vlaams Parken. Dit betekent dat ze niet alleen de verplichte plannen hebben opgemaakt zonder weet van de bepalingen die in voorliggend besluit staan, maar dat ze na de indiendatum hun kandidaturen mogelijk ook nog binnen een termijn van 30 dagen zullen moeten conformeren aan dit besluit. Deze overgangperiode is te kort voor de gebiedscoalities om zich met de erkenningsvoorwaarden in orde te stellen.

De VVP vraagt aandacht voor de vreemde gang van zaken, waarbij gebiedscoalities zich richten naar een oproepreglement, dat niet decretaal verankerd zal zijn op het moment van de indiening, maar waarbij de spelregels en voorwaarden tot indiening tijdens het traject wijzigen. Nu wordt een BVR afgekondigd dat verwijst naar een decreet dat er nog niet is, en waarin opnieuw nieuwe voorwaarden worden opgelegd. De VVP vraagt met aandrang dat met de bepalingen die in dit ontwerp BVR worden vernoemd geen rekening wordt gehouden bij de beoordeling van de kandidaten en dat – indien de bepalingen bekrachtigd worden na goedkeuring van het definitieve decreet en het bijhorende BVR – een voldoende lange overgangperiode wordt voorzien zodat de gebiedscoalities aan de bijkomende voorwaarden kunnen voldoen. We vragen dan ook een redelijke termijn van minimaal 3 maanden na de inwerkingtreding van dit BVR.

➤ **Planbureau**

Het besluit geeft nog geen duidelijkheid over de samenstelling van een planbureau, wat wel gebeurt voor de commissie van experts (art. 15). Ook het takenpakket krijgt geen verdere uitwerking in dit uitvoeringsbesluit (werd wel aangekondigd in decreet art. 12 §1). Het takenpakket blijft in het besluit algemeen omschreven als 'management' (art. 20) waarvoor het subsidie krijgt en de organisatie van (neven)activiteiten die buiten de subsidie lijken te vallen. Gaat het bij dit laatste om de zogenaamde zelfrealisaties (cf. art. 9 - 2°), iets was noch in het decreet, noch in voorliggend besluit geduid wordt.

➤ **Regionale Landschappen**

In het kaderdecreet Vlaamse Parken en Landschapszorg staat *“dat de Vlaamse Regering de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen nadere regels kan stellen”*. **Omdat het voorliggend besluit enkel uitwerking geeft aan het decreet, deel Vlaamse Parken, blijft de rol van de Regionale Landschappen binnen de nieuwe gebiedscoalities van de Vlaamse Parken voorlopig nog onduidelijk. Aangezien de onroerende goedgebouwde en intergemeentelijke onroerende goedgebouwde eveneens cultuurhistorische landschapszorg in hun takenpakket hebben, lijkt het logisch dat de rol van bovenstaande organisaties duidelijk wordt gedefinieerd en dat zij deel uitmaken van de gebiedscoalities.**

Artikelsgewijze opmerkingen

➤ **Artikel 3**

Het oproepreglement spreekt van een voorwaarde waarbij een kandidaat gebied een hoge mate van verwevenheid tussen landbouw en natuur vertoont. Dit werd door de huidige kandidaat-gebieden aangetoond in de conceptnota, ingediend op 15 december 2021. **Nu spreekt het BVR dat een hoge mate van verwevenheid moet worden aangetoond tussen landbouw, natuur, bos, toerisme, water, wonen, economie en recreatie**

We vragen aan de Vlaamse regering om hiermee geen rekening te houden voor de huidige kandidaat-Vlaamse Parken, wiens kandidatuur op basis van het eerdere criterium werd gegund.

Tevens vinden we het vreemd dat er nu aan afwijking op de minimale percentages van open ruimte, erfgoed en natuur kan worden toegestaan door de Vlaamse regering, terwijl dit voor de huidige kandidaten een absolute voorwaarde was. Door hier een afwijking toe te staan voor de Landschapsparken, komen nu andere gebieden in het vizier, die eerder niet in aanmerking kwamen. In welke mate wordt hier het gelijkheidsbeginsel geschonden?

➤ **Art. 5.**

Op het einde van artikel 5 valt te lezen dat: *“Betrokken lokale overheden die geen deel uitmaken van de gebiedscoalitie kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier.”*

De VVP stelt zich vragen bij deze passage.

In de eerste plaats is het niet duidelijk wat de Vlaamse Regering concreet bedoelt met “betrokken”? Een aangrenzende gemeente kan omwille van een toeristisch-recreatief netwerk of de aanwezigheid van een functionele natuurverbinding ‘gelinkt’ zijn aan een parkinitiatief, maar buiten de parkperimeter liggen. In hoeverre wordt die gemeente dan betrokken?

Anderzijds schept het weinig vertrouwen naar de deelnemers in de gebiedscoalitie dat een lokale overheid buiten de coalitie een eventueel negatief advies kan overmaken en dit mee opgenomen in het dossier.

➤ **Art. 8.**

Een masterplan van een kandidaat Vlaams Park bevat, op straffe van onontvankelijkheid, minstens de volgende elementen:

(...)

4° het advies van de betrokken lokale overheden, vermeld in artikel 11, tweede lid van het decreet van X, waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben, waarbij de perimeter van het Vlaams Park minstens duidelijk aangeduid op kaart beschikbaar tot op perceelsniveau en bruikbaar is bij de inspraak. Betrokken lokale overheden die geen deel uitmaken van de gebiedscoalitie kunnen een advies overmaken dat opgenomen moet worden in het dossier;

VVP vraagt met aandrang om paragraaf 4° te herzien:

- In de eerste plaats kunnen de huidige kandidaat-Vlaamse parken niet aan deze voorwaarde voldoen tegen de datum van indiening (31 mei 2023). We vragen dan ook dat bij de beoordeling van de huidige kandidaten geen rekening gehouden wordt met dit BVR en bijkomend dus ook niet met dit artikel.
- De VVP vraagt ook om een aanpassing van art. 8, 4°:

We vragen een wijziging in het organiseren van “een vorm van inspraak” op basis van een kaart “tot op perceelsniveau”. Er werd immers steeds geponeerd dat een Vlaams park als instrument geen geboden noch verboden met zich meebrengt voor de betrokkenen op grondgebied van het Vlaams park, en dat het masterplan het resultaat moet zijn van een gedragen gebiedscoalitie dat van onderuit het masterplan vorm heeft gegeven.

Door de eis van “een vorm van inspraak met een kaart tot op perceelsniveau” wordt bij de inwoners en ondernemers de indruk gewekt dat een park toch bepaalde verplichtingen

met zich mee zou brengen, waardoor een “openbare raadpleging” noodzakelijk is. Deze paragraaf leidt tot veel ongerustheid bij de coalitiepartners en de betrokken actoren.

Daarnaast wordt in de nota aan de Vlaamse Regering gespecificeerd: *“De gebiedscoalitie is een sterk samenwerkingsverband dat interbestuurlijk werkt en waarin de betrokken bestuursniveaus en alle relevante organisaties betrokken zijn met een bindend engagement.”*

Heeft dit betrekking op alle gemeente- en provinciebesturen binnen de perimeter?

➤ **Art. 20**

De oprichting van een parkbureau en de keuze van de rechtspersoon ligt bij de gebiedscoalitie. VVP is tevreden te lezen dat voor grensoverschrijdende periode een verlenging van de periode van 6 maand na erkenning mogelijk is voor de oprichting van een rechtspersoon, zonder dat hierbij de opstart van de werking en de bijhorende financiering in het gedrang komt.

VVP wenst wel te vragen dat de keuze en de oprichting van de rechtspersoon van het parkbureau blijft behoren aan de gebiedscoalitie en dus niet aan de minister.

➤ **Art. 23**

Hier wordt gevraagd dat de lokale overheden een advies verlenen op het operationeel plan, terwijl eerder wordt gesteld dat het advies (bij voorkeur goedkeuring) van de lokale overheden gegeven wordt op het masterplan.

Graag schrapping van advies door betrokken lokale overheden voor het operationeel plan

➤ **Art. 41**

5° een afsprakennota met de te rapporteren indicatoren en de voorwaarden waaraan alle Vlaamse Parken moeten voldoen;

Graag verduidelijk wat de te rapporteren indicatoren en voorwaarden zijn waaraan alle Vlaamse Parken moeten voldoen. Deze kunnen geen geboden noch verboden inhouden, en de realisatie van de ambities in het Vlaams Park zijn beschreven in het masterplan, met het operationeel plan dat het masterplan tot uitvoering brengt. Daar bovenop kan de Vlaamse overheid geen bijkomende voorwaarden opleggen, die niet werden gevalideerd door de gebiedscoalitie.

➤ **Art. 42**

Het artikel 42 vermeldt dat *“de jaarlijkse basissubsidie voor de personeels- en werkmiddelen bedraagt maximaal 268.000 euro. Voor een erkend Nationaal Park Vlaanderen kan de jaarlijkse basissubsidie vermeerderd worden met maximaal 180.000 euro voor personeels- en werkmiddelen*

indien in het actieprogramma aangetoond wordt voor welke specifieke acties deze middelen ingezet zullen worden en dat met deze acties de realisatie van het masterplan significant verbeterd of versneld wordt. De minister kan nadere regels voor deze aanvullende subsidie bepalen.

§3. Voor een erkend Vlaams Park kan de jaarlijkse basissubsidie vermeerderd worden met maximaal 160.000 euro voor projectwerking. De subsidie bedraagt maximaal 80% van de kosten gestaaft met de nodige verantwoordingsstukken. In het actieprogramma vermeldt het parkenbureau voor welke projecten deze middelen ingezet kunnen worden.

Vraag tot verduidelijking: Betekent dit dat de besteding van de middelen reeds aangegeven moet worden in het Operationeel Plan (eerste 6 jaar) dat mee ingediend wordt met het dossier?

➤ **Art. 56. §3**

In afwijking van artikel 5 van dit besluit, geldt, voor de kandidaturen die werden ingediend voor de inwerkingtreding van dit besluit, een advies van de betrokken lokale besturen, als vermeld onder artikel 8, punt 4°, als verplicht advies van de betrokken lokale overheden bij de parknota.

Welke zijn de “betrokken” lokale besturen? Zijn dat gemeenten en provincies die een samenwerkingsovereenkomst ondertekend hebben, of op wiens grondgebied de perimeter getekend is?

De overgangsperiode van 10 dagen is te kort om aan last minute verplichtingen te moeten voldoen, die niet bij aanvang van het traject aan de kandidaten werd meegegeven. We vragen hier, indien de bepalingen niet wijzigen, minstens een overgangsperiode van 3 maand na de inwerkingtreding van het decreet en BVR.

➤ **Nota aan de Vlaamse Regering – pg 24 “Impact”**

Verder wordt geregeld dat een advies van de betrokken lokale overheid nodig is voor de parknota en het masterplan. De overgangsbepalingen voor de lopende oproep worden eveneens geregeld.

Hierboven wordt gesteld dat een advies van de betrokken lokale overheid nodig is voor de Parknota en het Masterplan. In art. 23 van het besluit staat dat dit ook voor een Operationeel Plan nodig is.

Riet Gillis
Gedeputeerde Oost-Vlaanderen
Voorzitter B-commissie Milieu & Natuur

Anton De Ryckere
Directeur VVP